

Nr 100.

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 24 § i förordningen den 30 juni 1916 om krigskonjunkturskatt; given Stockholms slott den 25 februari 1921.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om ändrad lydelse av 24 § i förordningen den 30 juni 1916 (nr 260) om krigskonjunkturskatt.

GUSTAF.

A. E. M. Ericsson.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 24 § i förordningen den 30 juni 1916 (nr 260) om krigskonjunkturskatt.

Härigenom förordnas, att 24 § i förordningen den 30 juni 1916 om krigskonjunkturskatt skall i nedan angivna del hava följande ändrade lydelse:

Över krigskonjunkturskattenämnds — — — besvärens upptagande till prövning.

Besvären ställas till kammarrätten och skola före klockan tolv på sista helgfria dagen i mars månad året efter det, då taxeringen ägt rum, vid påföljd, om den tid försittes, att besvären icke varda upptagna till prövning, ingivas till Kungl. Maj:ts befallningshavande i det län, där taxeringen skett; dock må icke den omständigheten, att besvären i stället för till sistnämnda myndighet ingivits eller insänts till kammarrätten, utgöra hinder för deras upptagande till prövning, därest besvären dit inkommit före utgången av den här ovan stadgade besvärstid. I sådant fall skola besvären av kammarrätten omedelbart översändas till vederbörande befallningshavande.

Sedan vid inkomna besvär — — — förteckning å anförda besvär.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:ts
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 25 februari 1921.*

Närvarande:

Statsministern VON SYDOW, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, HANSSON.

T. f. chefen för finansdepartementet, statsrådet Ericsson, anförde härefter:

Uti en den 13 februari 1920 dagtecknad skrivelse har länsstyrelsen i Västmanlands län anført: Enligt gällande bestämmelser skulle besvär över prövningsnämnds beslut, ställda till kammarrätten, inom viss tid ingivas eller med allmänna posten insändas till vederbörande länsstyrelse, som sedermera hade att översända desamma jämte hos länsstyrelsen befintliga, ärendet rörande handlingar och yttrande av kronans ombud m. m. till kammarrätten. Likartade bestämmelser återfunnes i 7 § uppbördsreglementet och 12 § mantalsskrivningsförordningen, måhända ock i andra författningar. Givetvis hade man med dessa stadganden avsett, att målet vid ankomsten till kammarrätten skulle befinnas i möjligast fullständiga skick. Att besvären skulle ställas till kammarrätten, men likväl ingivas eller insändas till länsstyrelsen, innebure emellertid ett förfarande, vars nödvändighet den stora allmänheten hade svårt att fatta, något som heller icke kunde förvåna. Enligt vad länsstyrelsen uppmärksammat, inträffade också ofta nog, att besvär direkt ingåves eller insändes till kammarrätten, med given påföljd, att desamma icke upptoges till prövning. Det förefölle länsstyrelsen, som om det nu lagstadgade förfarandet vore nog så försåtligt, och att goda skäl talade för ändring därhän, att besvärens ingivande eller insändande inom behörig tid direkt till kammarrätten icke medförde förlust av talan. En följd härav bleve en måhända rätt så avsevärd ökning av kammarrättens arbete, men syntes

det länsstyrelsen riktigare att hellre taga denna konsekvens än att ett stort antal besvär, i regel antagligen anförda av personer, som icke hade råd att hålla sig med lagkunnigt biträde, skulle falla på formella grunder.

Redan innan denna skrivelse inkommit till finansdepartementet, hade utav inom departementet särskilt tillkallade sakkunniga utarbetats förslag till ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering. Detta förslag upptog, bland annat, sådan ändring i 49 § 1 mom. och 50 § i förordningen, att den omständigheten, att i nämnda lagrum omnämnda besvär i stället för till länsstyrelsen ingivits eller insänts direkt till kammarrätten, icke skulle utgöra hinder för besvärens upptagande till prövning.

Dessa ändringar upptogos jämväl i det förslag till förordning om vissa ändringar i taxeringsförordningen, som i proposition nr 400 framlades för 1920 års riksdag. Vid anmälan inför Kungl. Maj:t av detta förslag anförde dåvarande chefen för finansdepartementet, bland annat:

Den hittillsvarande bestämmelsen i 49 § 1 mom. taxeringsförordningen, att besvär över prövningsnämnds beslut skulle, ehuru ställda till kammarrätten, ingivas till vederbörande länsstyrelse, hade ofta medfört för de skattskyldiga ödesdiga misstag, i det att besvären ingivits till kammarrätten och för den skull förklarats icke kunna upptagas till prövning. Visserligen kunde sägas, att de skattskyldiga i dylikt fall hade sig själva att skylla, men det syntes dock obilligt, att en skattskyldig i anledning av ett dylikt misstag, vilket kunde anses i viss mån ursäktligt, skulle förlora sin rätt att få sin talan sakligt prövad.

Över förenämnda skrivelse från länsstyrelsen i Västmanlands län har kammarrätten den 27 maj 1920 avgivit infortrat utlåtande. I detta utlåtande vitsordar kammarrätten, att i ganska talrika fall klagande i beskattningsmål gått förlustiga sin rätt att föra talan till följd därav, att deras besvär inkommit direkt till kammarrätten i stället för att ingivas eller insändas till länsstyrelsen. Sedan kammarrätten därefter erinrat om att kammarrätten i tidigare avgivet utlåtande lämnat utan anmärkning nämnda förslag till ändring i 49 § 1 mom. och 50 § taxeringsförordningen och sålunda delade den mening, som kommit till uttryck i samma förslag, anför kammarrätten vidare, bland annat: Bestämmelser av innehåll, att till kammarrätten ställda besvär skulle ingivas eller insändas till vederbörande länsstyrelse, vore vidare meddelade ej mindre, såsom av länsstyrelsen i Västmanlands län erinrats, i uppboordsregle-

mentet den 14 december 1917 § 7 andra stycket och i förordningen om mantalsskrivning den 6 augusti 1894 § 12, än även i förordningen om taxeringsmyndigheter m. m. 57 § 2 mom., uppbördsreglementet § 31 andra stycket, mantalsskrivningsförordningen § 14 mom. 4 sista stycket, förordningen om krigskonjunkturskatt den 30 juni 1916 § 24 andra stycket, lagen om skogsaccis och virkestaxering den 11 oktober 1912 35 § 1 mom. andra stycket och 36 §, förordningen om mantalsskrivning i Stockholm den 28 maj 1897 § 14 och i förordningen om mantalsskrivning i Göteborg den 17 november 1905 § 12 samt i lagen om fattigvården den 14 juni 1918 81 § 1, 2 och 5 mom. I förordningen om kyrkoböckers förande den 3 december 1915 § 45 mom. 2 vore slutligen föreskrivet, att besvär över domkapitels beslut i mål rörande rätt bokföringsort skulle anföras hos kammarrätten men ingivas eller insändas till domkapitlet. Även dessa bestämmelser hade givetvis till syfte, att för undvikande av onödig skriftväxling länsstyrelsen eller vederbörande domkapitel skulle medelst för dessa myndigheter tillgängliga protokoll och handlingar samt genom infordran av erforderliga yttranden införskaffa det material, som för besvärsmålens avgörande i kammarrätten vore av nöden. Givetvis inträffade det även i dessa mål, att rättigheten att hos kammarrätten föra talan förlorades därigenom, att besvären ingaves eller insändes direkt till kammarrätten i stället för till länsstyrelsen eller vederbörande domkapitel, och det torde näppeligen kunna förnekas, att den stadgade ordningen för besvårs anförande lätteligen kunde giva anledning till sådana misstag från de klagandes sida. Därest förut omförmälda ändring infördes i 49 och 50 §§ av förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering, syntes motsvarande förändring böra ske i 57 § 2 mom. samma förordning, i lagen om skogsaccis och virkestaxering samt i uppbördsreglementet. De skäl, som varit bestämmande för kammarrättens här gjorda uttalande, gällde tydligtvis i ej mindre grad bestämmelserna i förordningen om krigskonjunkturskatt, vilken förordning emellertid upphörde att gälla med utgången av år 1920. Tvekan kunde råda, huruvida i de tre mantalsskrivningsförordningarna, förordningen om kyrkoböckers förande och lagen om fattigvården förändring borde vidtagas i förenämnda avseende. Härvid borde emellertid uppmärksammas, att, därest en sådan förändring komme till stånd, vederbörande för erhållande av upplysning, huruvida beslut i mål rörande tillämpning av dessa författningar blivit överklagade eller vunnit laga kraft, skulle nödgas att därom göra förfrågan såväl hos länsstyrelsen eller vederbörande domkapitel som hos kammarrätten. Då en sådan

anordning torde kunna medföra rätt avsevärda olägenheter, hade kammarrätten icke ansett sig böra föreslå någon ändring i angivet syfte i nämnda författningar.

Sedan riksdagen antagit förordning om vissa ändringar i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering, innefattande, bland annat, ändring i förordningens 49 § 1 mom. och 50 § i förut angivet avseende, har Kungl. Maj:t den 19 november 1920 utfärdat sagda förordning. Kungl. Maj:t har därjämte den 26 november 1920 utfärdat kungörelse angående vissa ändringar i uppbördsreglementet den 14 december 1917, genom vilken kungörelse, bland annat, den ändring skett i 7 § i reglementet, att den omständigheten, att besvär över länsstyrelsens beslut i stället för till nämnda myndighet ingivits eller insänts till kammarrätten, ej må utgöra hinder för besvärens upptagande till prövning.

Samma skäl, som varit avgörande för de vidtagna ändringarna i 49 § 1 mom. och 50 § taxeringsförordningen samt i uppbördsreglementet, böra enligt min åsikt jämväl föranleda motsvarande ändringar i 57 § 2 mom. samma förordning, i lagen om skogsaccis och virkestaxering samt i förordningen om krigskonjunkturskatt. Det är visserligen sant — såsom även kammarrätten antytt — att taxering till krigskonjunkturskatt icke i allmänhet skall ske under år 1921. Beträffande en del skattskyldiga, nämligen vissa sådana, vilkas bokföringsår slutar efter februari månads utgång, skall dock sådan taxering äga rum, och i varje fall utgår tiden för anförande av besvär över 1920 års taxeringar först sista helgfria dagen i mars 1921, vadan en ändring i förordningen, om densamma sker med tillräcklig snabbhet, kan hava betydelse för ett avsevärt antal skattskyldiga.

Inom finansdepartementet har utarbetats förslag till förordning om ändring i 24 § förordningen om krigskonjunkturskatt; och ber jag nu att få för Kungl. Maj:t anmäla detta förslag. Det är avsett att främdeles anmäla förslag till motsvarande ändringar i 57 § 2 mom. taxeringsförordningen samt i lagen om skogsaccis. Däremot synes någon ändring i förevarande hänseende icke för närvarande böra ske i övriga, av kammarrätten i dess utlåtande omnämnda författningar.

Sedan föredraganden härefter uppläst inom finansdepartementet utarbetat förslag till förordning om ändrad lydelse av 24 § i förordningen den 30 juni 1916 om krigskonjunkturskatt, hemställde departements-

chefen, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen att antaga samma förslag.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle proposition av den lydelse, bilaga litt. till detta protokoll utvisar, avlåtast till riksdagen.

Ur protokollet:

Martin Philipson.
